Indoklás

Ez az indokolás a jogalkotásról szóló 2010. évi CXXX. törvény 18. § (6) bekezdése, valamint a Magyar Közlöny kiadásáról, valamint a jogszabály kihirdetése során történő és a közjogi szervezetszabályozó eszköz közzététele során történő megjelöléséről szóló 5/2019. (III. 13.) IM rendelet 20. § (2) bekezdés b) pontja alapján a Magyar Közlöny mellékleteként megjelenő Indokolások Tárában közzétételre kerül.

A módosítás a biztosítási csoportok felügyeletét a tényleges irányítási, tőke- és kockázati kapcsolatokhoz igazítja, és pontosítja a csoportba tartozó vállalkozások körét, a csoportszintű tőkemegfelelés számítását, az irányítási és jelentéstételi kötelezettségeket, valamint a felügyeleti beavatkozás feltételeit. A vállalkozás csoportfelügyeletből történő, elhanyagolható jelentőség miatti kizárásának vizsgálatakor a méret mellett a tőkemegfelelésre gyakorolt hatást és a csoport számára jelentett kockázatokat is értékelni kell. Ha a kizárás következtében maga a csoportfelügyelet szűnne meg, a döntéshez külön konzultációs és indokolási követelmények, továbbá éves felülvizsgálat társul. A legfelső szintű anyavállalat kizárása nem szolgálhatja pusztán a kimutatott tőkehelyzet kedvezőbbé tételét.

Az egységes irányítás alapján azonosítható csoport meghatározásánál a tulajdoni és szavazati jogi kapcsolatok mellett a pénzügyi függés, a személyzet és a feladatok megosztása, a kiszervezés, a befektetési döntések, valamint az üzleti működés összehangolása is figyelembe veendő. Az ilyen csoportban ki kell jelölni a követelmények teljesítéséért felelős anyavállalatot. Amennyiben a csoport ezt elmulasztja, vagy a választott vállalkozás akadályozza a hatékony felügyeletet, a Felügyelet az érintett hatóságokkal együttműködve maga is kijelölhet megfelelő vállalkozást, és a kijelölés felülvizsgálható. A Javaslat bevezeti a kis méretű és nem összetett csoport minősítését: a méretre, az összetettségre, a határon átnyúló tevékenységre és a tőkehelyzetre épülő feltételeket főszabály szerint két pénzügyi évre kell vizsgálni. Nem tartozhatnak e körbe a pénzügyi konglomerátumok, egyes ágazatközi kapcsolatokkal rendelkező, illetve belső modellt alkalmazó csoportok. Az egységes minősítés a csoportszintű arányossági könnyítések alkalmazását is kiszámíthatóbbá teszi.

A holdingtársaságoknak átlátható szerkezetet, megfelelő feladatmegosztást és tényleges koordinációt kell biztosítaniuk. Amennyiben a holdingtársaság szervezeti felépítése vagy működése akadályozza a hatékony csoportfelügyelet gyakorlását, a Felügyelet az akadályok megszüntetése érdekében intézkedéseket írhat elő, amelyek a belső működés és a csoportszerkezet módosítására, indokolt esetben pedig az Európai Unióban székhellyel rendelkező vállalkozás létrehozására is kiterjedhetnek. Az intézkedések meghozatalára az érintett felügyeleti hatóságokkal folytatott egyeztetést követően, megfelelő indokolás mellett kerülhet sor. A csoportirányítás kiterjed a kapcsolt és közösen irányított vállalkozásokra, a lényeges nem biztosítási tevékenységekre és a kockázatok kölcsönhatásaira is. A legfelső szintű anyavállalat igazgatóságának végső csoportszintű felelőssége nem érinti a csoporttagok vezetőinek saját felelősségét; a holdingtársaság tényleges vezetői és más kiemelten fontos feladatkört ellátó személyei tekintetében külön alkalmassági és megbízhatósági követelmények érvényesülnek.

A csoportszintű szavatolótőke meghatározásakor hangsúlyosabbá válik, hogy az adott tőkeelem ténylegesen rendelkezésre áll-e a veszteségek fedezésére. Az információhiány miatt alkalmazott levonás nem eredményezhet kedvezőbb kimutatott tőkehelyzetet annál, mint amely az érintett vállalkozás teljes körű figyelembevételével adódna. A korlátozottan felhasználható tőkeelemek elismerési felső határa a kapcsolt vállalkozás teljes szavatolótőkéje helyett a csoporttőkeszükséglethez való hozzájáruláshoz igazodik. A tehermentesség megítélésekor azt is vizsgálni kell, hogy a leányvállalat felszámolásakor megtagadható-e a tőkeelem visszafizetése. A más pénzügyi ágazathoz tartozó kapcsolt vállalkozások kezelését külön

rendelkezések rendezik: a saját ágazati tőkekövetelmények figyelembevétele mellett korlátozzák a csoportban ténylegesen fel nem használható tartalékok és a gyengébb veszteségelnyelő képességű elemek elismerését. Az összevont felügyelet alatt álló alcsoportok sajátos kezelése, valamint meghatározott részesedések felügyeleti engedéllyel történő levonása lehetővé teszi a csoport tényleges szerkezetéhez igazodó számítást.

A csoport tőkemegfelelésének meghatározásánál továbbra is a konszolidált adatokon alapuló első módszer az elsődleges. A levonáson és összeadáson alapuló második módszer, illetve a két módszer kombinációja részletesebb tőkeösszesítési, részesedéskezelési és felügyeleti szabályokat kap; a más pénzügyi ágazathoz tartozó vállalkozások hozzájárulását a párhuzamos beszámítás kizárásával kell figyelembe venni. Pontosabbá válnak a minimális konszolidált követelményre és annak nemteljesítésére vonatkozó előírások is. Meghatározott leányvállalatok és részesedési viszonyban álló vállalkozások beszámítására felügyeleti engedéllyel egyszerűsített megközelítés alkalmazható, ha a vállalkozás igazolja annak prudens eredményét; ehhez indokolás, éves felülvizsgálat és közzététel társul. Harmadik országbeli vállalkozásnál a helyi tőkekövetelmény alsó korlát, megfelelő információ hiányában pedig az egyszerűsítés nem vehető igénybe. Külön rendelkezés vonatkozik az egyedileg 0,2 százalék alatti, összesen legfeljebb 0,5 százalékos könyv szerinti értéket képviselő vállalkozásokra. A hosszú távú tőkebefektetések kedvezőbb kezelése a szükséges feltételek mellett csoportszinten is lehetővé válik.

A kockázatok csoportszintű kezelését likviditáskockázat-kezelési terv egészíti ki, amely a rövid távú, felügyeleti elvárás esetén a közép- és hosszú távú finanszírozási szükségleteket is értékeli. Meghatározott feltételekkel a párhuzamos leányvállalati terv mellőzhető, de sajátos sérülékenység vagy elégtelen információ esetén a Felügyelet külön tervet kérhet. A makroprudenciális rendelkezések megfelelően érvényesülnek csoportszinten; a kockázatkoncentráció jelentési küszöbei különböző mutatókra épülhetnek, a csoporton belüli ügyletek adatszolgáltatása pedig további vállalkozási kapcsolatokra is kiterjeszthető.

A felügyeleti adatszolgáltatás éves határideje huszonkét hét, negyedéves határideje tizenegy hét, míg a nyilvános csoportszintű fizetőképességi és pénzügyi jelentés közzétételére huszonnégy hét áll rendelkezésre. A csoportszintű fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentés a szakértői jelentésrész módosuló tartalmi követelményeihez igazodik; egységes jelentés esetén a leányvállalatokra vonatkozó információknak külön is azonosíthatónak kell maradniuk. A közzétett csoportszintű prudenciális mérlegre külön könyvvizsgálati követelmény vonatkozik, amelynek eredményéről és a nyújtott bizonyosság típusáról a Felügyelet külön jelentést kap. A vizsgálat nem a teljes szöveges fizetőképességről és pénzügyi helyzetről szóló jelentés könyvvizsgálatát jelenti.

A holdingtársaságokkal szembeni felügyeleti intézkedések szabályai részletesebbé válnak: lehetőség nyílik többek között a szavazati jogok felfüggesztésére, kifizetések korlátozására, részesedések csökkentésére, illetve a megfelelést helyreállító terv előírására. Egyenértékű harmadik országbeli csoportfelügyelet hiányában a felügyeleti eszközök a tőkeminőség megőrzését és a külső csoporttagokhoz kapcsolódó kockázatok korlátozását szolgálják. Bővül a más pénzügyi ágazathoz tartozó anyavállalattal folytatott ügyletek ellenőrzése is. Az átmeneti intézkedésekből származó, csoportszinten fel nem használható tőke hatását külön közzétételi, szükség esetén pedig felügyeleti korrekciós követelmény kezeli.